

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI^{1}}

z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny

Na podstawie art. 1 la ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2006 r. Nr 17, poz. 127, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wymagania weterynaryjne przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny, zwanego dalej "mięsem", w tym:

- 1) wymagania dotyczące zdrowia zwierząt, z których pozyskuje się mięso;
- 2) wymagania, jakie powinny być spełnione przy uboju na terenie gospodarstwa;
- 3) wymagania dotyczące badania poubojowego mięsa, w tym mięsa pozyskanego w wyniku odstrzału zwierząt łownych;
- 4) sposób znakowania mięsa.

§ 2. 1. Ubojowi na terenie gospodarstwa w celu produkcji mięsa poddaje się zwierzęta:

- 1) zdrowe;
- 2) które nie pochodzą z gospodarstwa lub obszaru podlegającego ograniczeniom, nakazom lub zakazom, mającym zastosowanie do danych zwierząt, wydanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342 oraz

z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 60, poz. 372 i Nr 78, poz. 513), ze względu na chorobę zakaźną zwierząt wymienioną w przepisach wydanych na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego;

3) po upływie okresu karencji określonego dla użytego produktu leczniczego weterynaryjnego lub produktu leczniczego, jeżeli przed poddaniem ubojowi zwierzęta były leczone tymi produktami.

2. Nie przeprowadza się uboju zwierząt, w celu pozyskania mięsa, z gatunku wrażliwego na zakażenie jedną z chorób zakaźnych zwierząt wymienionych w przepisach wydanych na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego, w gospodarstwie innym niż gospodarstwo pochodzenia zwierzęcia, jeżeli znajdują się tam zwierzęta podejrzane o zakażenie tężchorobą lub podejrzane o tę chorobę, chore lub zakażone.

§ 3. Przy uboju zwierząt na terenie gospodarstwa powinny być spełnione wymagania określone w przepisach o ochronie zwierząt i w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, a także w przepisach o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

§ 4. 1. Co najmniej na 24 godziny przed dokonaniem uboju zwierząt, z wyłączeniem drobiu lub zajęczaków, w celu produkcji mięsa, jeżeli ubój ma być dokonany:

- 1) na terenie gospodarstwa, w którym zwierzęta były utrzymywane - posiadacz zwierząt,
- 2) w gospodarstwie innym niż gospodarstwo, w którym zwierzęta były utrzymywane - podmiot prowadzący to gospodarstwo

-informuje powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce przeprowadzenia uboju o zamiarze przeprowadzenia uboju.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1:

1) zawiera:

a) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz adres posiadacza zwierząt poddawanych ubojowi,

b) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz adres podmiotu prowadzącego gospodarstwo - w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2,

c) gatunek i liczbę zwierząt poddawanych ubojowi,

d) numer identyfikacyjny zwierzęcia lub zwierząt poddawanych ubojowi, jeżeli z przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt wynika obowiązek oznakowania zwierzęcia,

e) miejsce i termin uboju,

f) imię i nazwisko oraz adres osoby uprawnionej do przeprowadzenia uboju,

g) inne dane mające na celu ułatwienie kontaktu z informującym, w szczególności numer telefonu informującego;

2) może zawierać zgłoszenie mięsa do badania poubojowego, o którym mowa w § 8.

3. W przypadku uboju cieląt do szóstego miesiąca życia, owiec lub kóz, informacja, o której mowa w ust. 1, przekazywana jest w formie pisemnego powiadomienia, zawierającego dodatkowo oświadczenie o zagospodarowaniu na własny koszt materiału szczególnego ryzyka zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającym zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych pasażowalnych gąbczastych encefalopatii (Dz. Urz. WE L 147 z 31.05.2001, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 32, str. 289, z późn. zm.) i rozporządzeniem (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 273 z 10.10.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 37, str. 92, z późn. zm.), zwanym dalej "rozporządzeniem nr 1774/2002".

4. Wzór powiadomienia o zamiarze przeprowadzenia uboju cieląt do szóstego miesiąca życia, owiec lub kóz w celu produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 5. 1. Podmiot prowadzący gospodarstwo, w którym dokonywany jest ubój zwierząt pochodzących z innych gospodarstw w celu produkcji mięsa, zapewnia, że:

1) zwierzęta są ubijane niezwłocznie po przybyciu do gospodarstwa;

2) ubój zwierząt odbywa się w warunkach zapobiegających zanieczyszczeniu mięsa.

2. Podmiot prowadzący gospodarstwo, w którym dokonywany jest ubój zwierząt określony w ust. 1, prowadzi ewidencję przeprowadzonych w gospodarstwie ubojów oraz przechowuje ją przez okres trzech lat od daty dokonania uboju danego zwierzęcia.

3. Ewidencja, o której mowa w ust. 2, składa się z kolejno ponumerowanych stron zawierających:

1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz adres posiadacza zwierząt poddanych ubojowi;

2) adres gospodarstwa, z którego pochodziły zwierzęta, jeżeli jest inny niż adres posiadacza zwierzęcia;

3) liczbę zwierząt poddanych ubojowi;

4) numer identyfikacyjny zwierząt poddanych ubojowi, jeżeli z przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt wynika obowiązek oznakowania zwierzęcia;

5) datę uboju;

6) imię i nazwisko, adres oraz podpis osoby uprawnionej do przeprowadzenia uboju;

7) podpis posiadacza zwierzęcia.

§ 6. 1. W gospodarstwie, w którym dokonywany jest ubój zwierząt pochodzących z innych gospodarstw w celu produkcji mięsa, powinno być wyznaczone miejsce lub pomieszczenie przeznaczone do:

1) ogłuszania, wykrwawiania i wytrzewiania zwierząt;

2) przechowywania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w rozporządzeniu nr 1774/2002, w tym materiału szczególnego ryzyka, odpowiednio zabezpieczone przed dostępem osób postronnych oraz zwierząt.

2. Miejsce lub pomieszczenie, w których odbywa się wytrzewianie tusz, powinny:

1) być utrzymywane w czystości i zachowane w dobrym stanie;

2) zapewniać odpowiednią przestrzeń roboczą pozwalającą na przeprowadzanie wszelkich działań w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu mięsa;

3) mieć dostęp do bieżącej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

3. Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego, w tym materiał szczególnego ryzyka, o których mowa w ust. 1, przechowuje się:

1) w sposób gwarantujący, że jego jakość mikrobiologiczna nie ulegnie pogorszeniu;

2) w pojemnikach oznaczonych w sposób trwały, które każdorazowo po opróżnieniu poddaje się myciu, czyszczeniu i odkażaniu.

4. Jeżeli w gospodarstwie, w którym dokonywany jest ubój zwierząt pochodzących z innych gospodarstw w celu produkcji mięsa, utrzymywane są zwierzęta gospodarskie, to miejsce lub pomieszczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno być odizolowane od pomieszczeń, w których utrzymywane są zwierzęta.

§ 7. 1. Mięso świń i nutrii poddanych ubojowi oraz mięso dzików odstrzelonych, w celu produkcji mięsa, poddaje się badaniu na obecność włośni jedną z metod określoną w załączniku I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 2075/2005 z dnia 5 grudnia 2005 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące urzędowych kontroli w odniesieniu do włośni (*Trichinella*) w mięsie (Dz. Urz. UE L 338 z 22.12.2005, str. 60, z późn. zm.) na koszt:

1) posiadacza tego mięsa lub

2) podmiotu prowadzącego gospodarstwo, w którym dokonano uboju - w przypadku uboju zwierząt, o którym mowa w § 5 ust. 1.

2. W przypadku gdy tusza podlega badaniu, o którym mowa w § 8, próbki do badania mięsa na obecność włośni pobiera i bada urzędowy lekarz weterynarii, o którym mowa w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744), zwany dalej "urzędowym lekarzem weterynarii".

3. W przypadku gdy tusza nie podlega badaniu, o którym mowa w § 8, próbki do badania mięsa na obecność włośni pobiera i dostarcza do urzędowego lekarza

weterynarii:

- 1) posiadacz mięsa - w przypadku dzików oraz uboju zwierząt na terenie gospodarstwa, w którym zwierzęta były utrzymywane;
- 2) podmiot prowadzący gospodarstwo, w którym dokonywany jest ubój - w przypadku uboju zwierząt, o którym mowa w § 5 ust. 1.

4. Sposób pobierania próbek do badania mięsa na obecność włośni oraz zasady dostarczania próbek do urzędowego lekarza weterynarii określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

5. Powiatowy lekarz weterynarii podaje do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie, nazwiska urzędowych lekarzy weterynarii wyznaczonych do badania, o którym mowa w ust. 1 i § 8, ich siedziby oraz obszar działania.

6. Mięso zbadane na obecność włośni metodą badania trichinoskopowego, określoną w rozdziale III załącznika I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 2075/2005 z dnia 5 grudnia 2005 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące urzędowych kontroli w odniesieniu do włośni (*Trichinella*) w mięsie:

- 1) przed spożyciem powinno zostać poddane obróbce cieplnej zapewniającej podgrzanie mięsa do temperatury wewnętrznej wynoszącej co najmniej 71 °C;
- 2) nie powinno być wykorzystywane do przygotowania potraw na grillu lub w kuchence mikrofalowej.

§ 8. Mięso zwierząt poddanych ubojowi oraz mięso zwierząt łownych odstrzelonych, w celu produkcji mięsa, poddaje się badaniu poubojowemu przeprowadzanemu przez urzędowego lekarza weterynarii, w sposób właściwy dla danego gatunku zwierząt, określony w sekcji IV załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 206, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 75), na wniosek i na koszt:

1) posiadacza tego mięsa lub

2) podmiotu prowadzącego gospodarstwo, w którym dokonano uboju - w przypadku uboju zwierząt, o którym mowa w § 5 ust. 1.

§ 9. 1. Jeżeli w wyniku przeprowadzonego badania poubojowego, o którym mowa w § 8, oraz badania na obecność włośni, o którym mowa w § 7 ust. 2, w przypadku badania mięsa świń, nutrii i dzików, stwierdzono, że badane mięso zwierząt jest zdatne do spożycia przez ludzi, urzędowy lekarz weterynarii wystawia zaświadczenie o przeprowadzeniu badania poubojowego mięsa, które zawiera:

1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz adres posiadacza mięsa;

2) miejsce i termin uboju albo odstrzału;

3) datę przeprowadzenia badania;

4) gatunek zwierzęcia, z którego pozyskano mięso, oraz numer identyfikacyjny tego zwierzęcia, jeżeli z przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt wynika obowiązek oznakowania zwierzęcia;

5) wynik badania;

6) w przypadku badania mięsa świń, nutrii i dzików, informację o ograniczeniach w sposobie wykorzystania mięsa - jeżeli badanie na obecność włośni przeprowadzono przy zastosowaniu metody badania trichinoskopowego, o której mowa w § 7 ust. 6.

2. Jeżeli w wyniku badania na obecność włośni próbek mięsa świń, nutrii i dzików, pobranych i dostarczonych zgodnie z § 7 ust. 3:

1) nie stwierdzono włośni - urzędowy lekarz weterynarii wystawia zaświadczenie o przeprowadzeniu badania próbek mięsa, które zawiera:

a) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz adres posiadacza mięsa,

b) miejsce i termin uboju albo odstrzału,

c) datę przeprowadzenia badania,

d) gatunek zwierzęcia, z którego pochodziła badana próbka, i numer identyfikacyjny tego

zwierzęcia, jeżeli z przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt wynika obowiązek oznakowania zwierzęcia,

e) wynik badania,

f) informację o ograniczeniach w sposobie wykorzystania mięsa - jeżeli badanie próbek na obecność włośni przeprowadzono przy zastosowaniu metody badania trichoskopowego, o której mowa w § 7 ust. 6;

2) stwierdzono włośnię - powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję administracyjną w sprawie uznania mięsa za niezdatne do spożycia przez ludzi, określając w niej sposób postępowania z tym mięsem.

3. Przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 2 pkt 2, urzędowy lekarz weterynarii z urzędu pobiera próbki mięsa i przeprowadza badanie, o którym mowa w § 7 ust. 1 i § 8, na koszt posiadacza mięsa.

§ 10. 1. Urzędowy lekarz weterynarii w przypadku stwierdzenia, po pobraniu próbek mięsa i przeprowadzeniu badania, o którym mowa w § 7 ust. 1, lub badania, o którym mowa w § 8, że mięso jest niezdatne do spożycia przez ludzi, znakuje tuszę znakiem weterynaryjnym w kształcie trójkąta równobocznego o długości boku 5 cm zawierającym:

1) w górnej części - litery "PL"

2) w dolnej części - litery "IW".

2. Znak weterynaryjny umieszcza się na:

1) zewnętrznej powierzchni tuszy przez opieczątowanie jej znakiem przy użyciu tuszu lub przez znakowanie na gorąco lub

2) zawieszce przymocowanej do tuszy.

§11. Urzędowy lekarz weterynarii, niebędący pracownikiem Inspekcji Weterynaryjnej, przeprowadzający badanie mięsa, przekazuje powiatowemu lekarzowi weterynarii:

1) informację o zaświadczeniach, o których mowa w § 9 ust. 1 lub ust. 2 pkt 1,

2) decyzje administracyjne o uznaniu mięsa za niezdatne do spożycia przez ludzi

- które zostały wydane w danym kwartale, w terminie do 15. dnia pierwszego miesiąca kwartału następującego po kwartale, którego dotyczy informacja lub w którym zostały wydane te decyzje.

§ 12. Mięso świń i nutrii poddanych ubojowi oraz mięso dzików odstrzelonych nie może zostać spożyte ani przetworzone przed uzyskaniem zaświadczenia, o którym mowa w § 9 ust. 1 lub ust. 2 pkt 1.

§ 13. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 lipca 2007 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny (Dz. U. Nr 132, poz. 919).

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: M. Sawicki

³ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej -rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

⁴ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 171, poz. 1225, z 2007 r. Nr 64, poz. 429, z 2008 r. Nr 145, poz. 916 i Nr 214, poz. 1346 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 81, poz. 528.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2010 r. (poz. 1370)

Załącznik nr 1

Powiadomienie o zamiarze przeprowadzenia uboju cieląt do szóstego miesiąca życia, owiec lub kóz w celu produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny

WZÓR

Powiadomieni* o zamiarze przeprowadzenia uboju cieląt do szóstego miesiąca życia, owite lub kóz w celu produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny

1. Informacja o zamiarze przeprowadzania uboju imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz adres posiadacza zwierzęcia:

Imię i nazwisko, miejsc^o zamieszkania oraz adres podmiotu prowadzącego gospodarstwo;¹⁾

Gatunek zwierząt poddawanych ubojowi:

Liczba zwierząt poddawanych ubojowi:

Numer Identyfikacyjny zwierzęcia lub zwierząt poddawanych ubojowi.²⁾

Miejsce uboju:

Termin uboju:

Imię i nazwisko oraz adres osoby uprawnionej do przeprowadzenia uboju:

Inne dane, w tym numer telefonu, przekazującego powiadomienie:

II. Oświadczanie o zagospodarowaniu materiały szczególnego ryzyka

Oświadczam, że pokryje koszty zagospodarowania materiału szczególnego ryzyka dokonane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) m 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r, ustanawiającym zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii, (Urz. WE L147 z 31.05.2001, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, i 32, str. 289, z późn, zm.) i rozporządzeniem (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nie przeznaczonych do spożycia przez ludzi IDi. Urz. WE L 273 z 10.10.2002, str. 1, z późn, zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3,t.37, str. 92. z późn, zm.)

III. Informacja o zgłoszeniu mięsa do badania poubojowego

Zgłaszam do badania poubojowego mięso pozyskane/ nie zgłaszam do badania poubojowego mięsa pozyskanego³⁾ ze zwierząt poddanych ubojowi w celu produkcji mięsa na użytek własny

(data i podpis)

1) Dotyczy uboju zwierząt w gospodarstwie innym niż gospodarstwo, w zwierzęta byty utrzymywane,

2) Dotyczy zwierząt do szóstego miesiąca życia, owiec i kół, jeżeli z przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt wynika obowiązek oznakowania zwierzęcia,

3) Niepotrzebne skreślić.

Załącznik nr 2

SPOSÓB POBIERANIA PRÓBEK DO BADANIA MIĘSA NA OBECNOŚĆ WŁOŚNI ORAZ ZASADY DOSTARCZANIA PRÓBEK DO URZĘDOWEGO LEKARZA WETERYNARII

I. Sposób pobierania próbek mięsa

1. U świń domowych:

- 1) pobiera się kilka próbek mięsa, każda wielkości orzecha laskowego, z mięśni obu filarów przepony w przejściu do części ścięgnistej;
- 2) łączna masa pobranych próbek nie powinna być mniejsza niż 50 g.

2. U dzików:

- 1) pobiera się sześć próbek mięsa, każda wielkości orzecha laskowego, po jednej próbce z:
 - a) mięśni każdego filaru przepony w przejściu do części ścięgnistej,
 - b) mięśni żuchwowych,
 - c) mięśni przedramienia,
 - d) mięśni międzyżebrowych,
 - e) mięśni języka;
- 2) jeżeli nie można pobrać próbek z niektórych mięśni określonych w pkt 1, wówczas pobiera się cztery próbki mięsa z mięśni, które są dostępne;
- 3) łączna masa pobranych próbek nie powinna być mniejsza niż 50 g.

3. U nutrii:

- 1) pobiera się dwie próbki mięsa, każda wielkości orzecha laskowego, z mięśni obu filarów przepony w przejściu do części ścięgnistej albo
- 2) pobiera się jedną próbkę mięsa wielkości dwóch orzechów laskowych z mięśnia jednego

filaru przepony - w przypadku gdy drugi filar przepony jest niedostępny, albo

3) pobiera się dwie próbki mięsa każda wielkości orzecha laskowego z części zebrowej lub mostkowej przepony - w przypadku braku mięśni obu filarów przepony, albo

4) pobiera się dwie próbki mięsa, każda wielkości orzecha laskowego, z:

a) mięśni języka,

b) mięśni żuchwowych lub międzyżebrowych - w przypadku braku mięśni przepony.

II. Zasady dostarczania próbek do urzędowego lekarza weterynarii

1. Próbki powinny być dostarczone do urzędowego lekarza weterynarii:

1) niezwłocznie po dokonaniu uboju, nie później niż 24 godziny od terminu uboju zwierzęcia, z którego tuszy próbki zostały pobrane;

2) niezwłocznie po dokonaniu odstrzału, nie później niż 48 godzin od dokonania odstrzału.

2. Próbki powinny być przechowywane i transportowane w warunkach zapobiegających rozkładowi gnilnemu mięsa, przy czym próbki nie mogą być mrożone.

3. Dostarczający próbki powinien poinformować urzędowego lekarza weterynarii o:

1) wieku zwierzęcia;

2) miejscu pochodzenia zwierzęcia;

3) części zwierzęcia, z której zostały pobrane próbki do badania.